

Suvestinė redakcija nuo 2019-01-08

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2009, Nr. [76-3149](#), i. k. 1092060ISAK000V-497

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL TIKROSIOS KARO TARNYBOS KARIŲ, EINANČIŲ KARINĖS AVIACIJOS
SPECIALISTŲ PAREIGAS AR Į JAS PRETENDUOJANČIŲ, ASMENŲ, STOJANČIŲ
Į TIKRĄJĄ KARO TARNYBĄ IR PRETENDUOJANČIŲ Į KARINĖS AVIACIJOS
SPECIALISTŲ PAREIGAS AR STOJANČIŲ Į KARO MOKYMO ĮSTAIGAS
MOKYTIS PAGAL SU KARINE AVIACIJA SUSIJUSIAS PROGRAMAS,
SVEIKATOS TIKRINIMO IR ATRANKOS PAGAL SVEIKATOS BŪKLĘ TVARKOS
APRAŠO PATVIRTINIMO**

2009 m. birželio 10 d. Nr. V-497
Vilnius

Vadovaudamasi Karinės medicinos ekspertizės nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. liepos 12 d. nutarimu Nr. 1125 „Dėl Karinės medicinos ekspertizės nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [72-3073](#); 2007, Nr. 72-2843, Nr. [97-3923](#); 2009, Nr. [54-2145](#)), 2¹ punktu:

1. T v i r t i n u Tikrosios karo tarnybos karių, einančių karinės aviacijos specialistų pareigas ar į jas pretenduojančių, asmenų, stojančių į tikrąją karo tarnybą ir pretenduojančių į karinės aviacijos specialistų pareigas ar stojančių į karo mokymo įstaigas mokytis pagal su karine aviacija susijusias programas, sveikatos tikrinimo ir atrankos pagal sveikatos būklę tvarkos aprašą (pridedama).

2. P r i p a ž i s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 1994 m. gruodžio 13 d. įsakymą Nr. 1099 „Dėl skraidančio personalo medicininės ekspertizės nuostatų“.

3. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2009 m. liepos 1 d.

KRAŠTO APSAUGOS MINISTRĖ

RASA JUKNEVIČIENĖ

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos
2009-01-12 raštu Nr. 10 (10.2-22)-142

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
krašto apsaugos
ministro 2009 m. birželio 10 d.
įsakymu Nr. V-497

**TIKROSIOS KARO TARNYBOS KARIŲ, EINANČIŲ KARINĖS AVIACIJOS
SPECIALISTŲ PAREIGAS AR Į JAS PRETENDUOJANČIŲ, ASMENŲ,
STOJANČIŲ Į TIKRĄJĄ KARO TARNYBĄ IR PRETENDUOJANČIŲ Į KARINĖS
AVIACIJOS SPECIALISTŲ PAREIGAS AR STOJANČIŲ Į KARO MOKYMO
ĮSTAIGAS MOKYTIS PAGAL SU KARINE AVIACIJA SUSIJUSIAS PROGRAMAS,
SVEIKATOS TIKRINIMO IR ATRANKOS PAGAL SVEIKATOS BŪKLĘ
TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šis Tikrosios karo tarnybos karių, einančių karinės aviacijos specialistų pareigas ar į jas pretenduojančių, asmenų, stojančių į tikrąją karo tarnybą ir pretenduojančių į karinės aviacijos specialistų pareigas ar stojančių į karo mokymo įstaigas mokytis pagal su karine aviacija susijusias programas, sveikatos tikrinimo ir atrankos pagal sveikatos būklę tvarkos aprašas (toliau – tvarkos aprašas) reglamentuoja pretendentų į karinės aviacijos specialistų pareigas sveikatos tikrinimą ir atrankos pagal sveikatos būklę tvarką.

2. Pagrindinės tvarkos aprašo sąvokos:

2.1. **Atsakingas karinės aviacijos karo medicinos gydytojas (toliau – atsakingas KMG (A))** – karo medicinos gydytojas, vadovaujantis Karinės aviacijos medicinos ekspertizės komisijai ir atsakantis už tyrimų rezultatų įvertinimo koordinavimą, pranešimų ir aviacijos medicinos ekspertizės protokolų pasirašymą. Atsakingas KMG (A) privalo būti baigęs išplėstinį aviacijos medicinos kursą, turėti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka galiojančią medicinos praktikos licenciją verstis medicinos praktika pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir pažymėjimą, liudijantį, kad jis papildomai pasirengęs dirbti aviacijos medicinos srityje.

2.2. **Ekspertinė išvada** – gydytojo specialisto išvada apie pretendento į karinės aviacijos specialisto pareigas sveikatos būklę, pateikiama atlikus medicinos ekspertizę.

2.3. **Įgaliotas karinės aviacijos karo medicinos gydytojas (toliau – įgaliotas KMG (A))** – karo medicinos gydytojas, išduodantis ir tvirtinantis sveikatos pažymėjimus, kuris nėra Karinės aviacijos medicinos ekspertizės komisijos narys. Įgaliotas KMG (A) privalo būti baigęs išplėstinį aviacijos medicinos kursą, turėti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka galiojančią medicinos praktikos licenciją verstis medicinos praktika pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir pažymėjimą, liudijantį, kad jis papildomai pasirengęs dirbti aviacijos medicinos srityje.

2.4. **Pretendentų į karinės aviacijos specialistų pareigas medicinos ekspertizė (toliau – medicinos ekspertizė)** – pretendentų į karinės aviacijos specialistų pareigas sveikatos patikrinimas, siekiant nustatyti, ar asmuo pagal savo sveikatos būklę gali gauti ir naudotis atitinkamos kvalifikacijos karinės aviacijos specialisto teisėmis, nurodytomis licencijoje, ir atlikti joje nurodytas pareigas. Atlikus pretendentų į karinės aviacijos specialistų pareigas sveikatos patikrinimą, pateikiama ekspertinė išvada apie sveikatos būklės atitiktį reikalavimams ir išduodamas atitinkamos klasės sveikatos pažymėjimas.

2.5. **Karinės aviacijos medicinos ekspertizės komisija (toliau – KAMEK)** – krašto apsaugos ministro Lietuvos kariuomenės Dr. Jono Basanavičiaus karo medicinos tarnyboje (toliau – tarnyba) sudaryta komisija, atliekanti pretendentų į karinės aviacijos specialistų pareigas sveikatos patikrinimą.

2.6. Karinės aviacijos karo medicinos gydytojas (toliau – KMG (A)) – pretendentų į karinės aviacijos specialistų pareigas įprastas periodines medicinos ekspertizes atliekantis karo medicinos gydytojas, baigęs išplėstinį aviacijos medicinos kursą, turintis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka galiojančią medicinos praktikos licenciją verstis medicinos praktika pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir pažymėjimą, liudijantį, kad jis papildomai pasirengęs dirbti aviacijos medicinos srityje.

2.7. Pretendentams į karinės aviacijos specialistų pareigas atliekamos medicinos ekspertizės:

2.7.1. Pradinė medicinos ekspertizė – asmens, pirmą kartą pretenduojančio į karinės aviacijos specialisto pareigas, išsamus sveikatos patikrinimas KAMEK, nustatant, ar asmuo pagal savo sveikatos būklę gali pirmą kartą gauti ir naudotis atitinkamos kvalifikacijos karinės aviacijos specialisto teisėmis, nurodytomis licencijoje, ir atlikti joje nurodytas pareigas.

2.7.2. Įprasta periodinė medicinos ekspertizė – pretendento į karinės aviacijos specialisto pareigas sveikatos patikrinimas sveikatos pažymėjimo galiojimui pratęsti ar atnaujinti, kurį atlieka KMG (A) ir nustato, ar asmuo pagal savo sveikatos būklę gali toliau vykdyti turimoje licencijoje nurodytas pareigas, ar jo sveikatos būklė atitinka nurodytą turimame sveikatos pažymėjime.

2.7.3. Išsami periodinė medicinos ekspertizė – išsamus pretendento į karinės aviacijos specialisto pareigas sveikatos patikrinimas KAMEK nustatant, ar asmuo pagal savo sveikatos būklę gali gauti ir naudotis atitinkamos kvalifikacijos karinės aviacijos specialisto teisėmis, nurodytomis licencijoje, ir atlikti joje nurodytas pareigas, atliekamas vietoj įprastų periodinių medicinos ekspertizių šiame tvarkos apraše nustatyta apimtimi ir periodiškumu.

2.8. Pretendentas į karinės aviacijos specialisto pareigas – tikrosios karo tarnybos karys, pirmą kartą pretenduojantis į karinės aviacijos specialisto pareigas arba jas jau einantis bei siekiantis, pasibaigus turimo sveikatos pažymėjimo galiojimui, toliau naudotis teisėmis, nurodytomis licencijoje, arba asmuo, stojantis į tikrąją karo tarnybą ir pretenduojantis į karinės aviacijos specialisto pareigas ar stojantis į karo mokymo įstaigas mokytis pagal su karine aviacija susijusias programas.

2.9. Sveikatos pažymėjimas (toliau – SP) – krašto apsaugos ministro patvirtintos formos (1, 2, 3 priedai) medicininis pažymėjimas, patvirtinantis, kad pretendento į karinės aviacijos specialisto pareigas sveikatos būklė atitinka jame nurodytos klasės sveikatos reikalavimus, suteikiantis teisę pagal sveikatos būklę gauti atitinkamos kvalifikacijos karinės aviacijos specialisto licenciją ir vykdyti joje nurodytas pareigas.

3. Vertinant pretendentų į karinės aviacijos specialistų pareigas (išskyrus skrydžių vadovus ir skrydžių vadovų mokinius) sveikatos būklę, išduodant, pratęsiant, atnaujinant SP ir nutraukiant SP galiojimą, turi būti vadovaujamosi 2011 m. lapkričio 3 d. Europos Komisijos Reglamento (ES) Nr. 1178/2011 MED dalies reikalavimais, taip pat visais vėlesniais jos pakeitimais ir papildymais. Vertinant skrydžių vadovų ir skrydžių vadovų mokinių sveikatos būklę, turi būti vadovaujamosi 2015 m. vasario 20 d. Komisijos Reglamento (ES) Nr. 2015/340 MED dalies reikalavimais ir visais vėlesniais jos pakeitimais ir papildymais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1298](#), 2018-12-31, paskelbta TAR 2019-01-07, i. k. 2019-00178

4. Pirmos klasės SP išduodami karinės aviacijos lakūnams, navigatoriams, borto technikams, trečios klasės – skrydžių vadovams ir skrydžių vadovų mokiniams, antros klasės – kitiems licencijuojamiems karinės aviacijos specialistams, kurių pareigybių sąrašas nustatomas Lietuvos Respublikos karinės aviacijos specialistų licencijavimo nuostatuose.

II. PRETENDENTŲ Į KARINĖS AVIACIJOS SPECIALISTŲ PAREIGAS SVEIKATOS BŪKLĖS TIKRINIMO IR SP IŠDAVIMO PERIODIŠKUMAS

5. Pretendentų į Karinės aviacijos specialistų sveikata tikrinama:

5.1. pretendentų gauti karinės aviacijos specialisto teises, nurodytas licencijoje, ir jomis naudotis, taip pat atlikti licencijoje nurodytas pareigas, kurioms atlikti sveikatos būklė turi atitikti pirmos klasės SP nustatytus reikalavimus, – kas 12 mėn. Lakūnų, sulaukusių 60 metų, ar 40 metų amžiaus vienpiločių karinių orlaivių lakūnų – kas 6 mėn.;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1298](#), 2018-12-31, paskelbta TAR 2019-01-07, i. k. 2019-00178

5.2. pretenduojančių gauti ir naudotis karinės aviacijos specialisto teisėmis ir pareigomis, nurodytomis licencijoje, kurioms atlikti sveikatos būklė turi atitikti antros klasės SP nustatytus reikalavimus:

5.2.1. iki 40 metų amžiaus – kas 60 mėn.;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1298](#), 2018-12-31, paskelbta TAR 2019-01-07, i. k. 2019-00178

5.2.2. nuo 40 iki 50 metų amžiaus – kas 24 mėn.;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1298](#), 2018-12-31, paskelbta TAR 2019-01-07, i. k. 2019-00178

5.2.3. sulaukus 50 metų amžiaus – kas 12 mėn.;

5.3. pretenduojančių gauti ir naudotis karinės aviacijos specialisto teisėmis ir pareigomis, nurodytomis licencijoje, kurioms atlikti sveikatos būklė turi atitikti trečios klasės SP nustatytus reikalavimus – kas 12 mėn.;

5.4. atlikus medicinos ekspertizę išduotas SP galioja iki kitos periodinės (įprastos arba išsamios) medicinos ekspertizės.

6. SP galiojimo laikas įgalioto KMG (A) sprendimu gali būti sutrumpintas, jei tam yra klinikinių indikacijų.

7. Pretendentai į karinės aviacijos specialistų pareigas papildomai tiriami KAMEK (sustabdžius jų SP galiojimą) atliekant išsamią medicinos ekspertizę šiais atvejais:

7.1. po avarių;

7.2. jei skundžiasi bloga sveikata ir/ar yra klinikinių indikacijų (po ligos, traumos), piktnaudžiauja alkoholiu ar nustačius vartojimo (apsvaigimo) nuo narkotinių ar toksinių medžiagų faktą;

7.3. Lietuvos kariuomenės Skrydžių saugos departamento (toliau – LK Skrydžių saugos departamentas) direktoriaus raštišku nurodymu, jei turima duomenų, kad skrydžių saugos reikalavimai buvo pažeisti dėl medicininių priežasčių;

7.4. moterys pretendentės į karinės aviacijos specialisčių pareigas – po gimdymo ir persileidimo;

7.5. jei SP galiojimas baigėsi prieš daugiau nei 90 dienų.

8. Pretendentą į karinės aviacijos specialisto pareigas pagal sveikatos būklę pripažinus tinkamu (tinkamu su veiklos apribojimais dėl medicininių priežasčių) gauti ir naudotis atitinkamos kvalifikacijos karinės aviacijos specialisto teisėmis, nurodytomis licencijoje, ir atlikti joje nurodytas pareigas, SP yra išduodamas atlikus kiekvieną medicinos ekspertizę. Jeigu medicinos ekspertizė buvo atlikta per 45 dienas iki anksčiau turėto SP galiojimo pabaigos, naujo SP galiojimo pradžia atitiks anksčiau turėto SP galiojimo pabaigos datą. Jeigu medicinos ekspertizė nebuvo atlikta per 45 dienų laikotarpį iki anksčiau turėto SP galiojimo pabaigos arba buvo atlikta anksčiau nei 45 dienos iki anksčiau turėto SP galiojimo pabaigos – SP galiojimo pabaigos datą privaloma skaičiuoti nuo naujo SP išdavimo datos.

9. *Neteko galios nuo 2019-01-08*

Punkto naikinimas:

Nr. [V-1298](#), 2018-12-31, paskelbta TAR 2019-01-07, i. k. 2019-00178

III. KAMEK SUDĖTIS, DARBO ORGANIZAVIMAS, FUNKCIJOS, TEISĖS IR ATSAKOMYBĖ

10. KAMEK sudaroma ir jos darbas organizuojamas taip:

10.1. KAMEK sudėtį, atsižvelgęs į tarnybos vado siūlymus, suderintus su Lietuvos kariuomenės vadu, tvirtina krašto apsaugos ministras. KAMEK sudaro paskirti tarnybos gydytojai.

10.2. KAMEK vadovauja atsakingas KMG (A). Šias pareigas vykdo KAMEK narys šeimos gydytojas arba vidaus ligų gydytojas.

10.3. KAMEK nariais skiriami:

10.3.1. šeimos gydytojas arba vidaus ligų gydytojas;

10.3.2. gydytojas otorinolaringologas;

10.3.3. gydytojas oftalmologas;

10.3.4. gydytojas neurologas;

10.3.5. gydytojas ortopedas traumatologas arba gydytojas chirurgas;

10.3.6. gydytojas psichiatras;

10.3.7. gydytojas odontologas;

10.3.8. gydytojas akušeris ginekologas;

10.4. Į KAMEK sudėtį gali būti įtraukiamas psichologas. Prireikus kitų gydytojų specialistų konsultacijos, KAMEK nariai, suderinę su atsakingu KMG (A), siunčia pretendentą į karinės aviacijos specialisto pareigas į Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos asmens sveikatos priežiūros įstaigas.

10.5. šio tvarkos aprašo 10.3.1, 10.3.2 ir 10.3.3 papunkčiuose nurodyti gydytojai turi būti išklause 2011 m. lapkričio 3 d. Europos Komisijos Reglamente (ES) Nr. 1178/2011 numatytą išplėstinį aviacijos medicinos kursą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1298](#), 2018-12-31, paskelbta TAR 2019-01-07, i. k. 2019-00178

10.6. Kai dėl ligos, komandiruotės ar kitų priežasčių atsakingas KMG (A) ar kiti komisijos nariai negali eiti pareigų, tarnybos vado įsakymu jį pavaduoti skiriamas kitas atitinkamą kvalifikaciją turintis specialistas iš tarnybos personalo ar kviečiamas reikiamą kvalifikaciją turintis gydytojas iš Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos asmens sveikatos priežiūros įstaigos.

10.7. Suderinęs su tarnybos vadu, atsakingas KMG (A) teisės aktų nustatyta tvarka gali kviešti nepriklausomais konsultantais kitus gydytojus specialistus iš Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos asmens sveikatos priežiūros įstaigų.

11. KAMEK vykdo šias funkcijas:

11.1. atlieka pretendentų į karinės aviacijos specialistų pareigas pradinę, išsamią periodinę medicinos ekspertizę, siekdama nustatyti, ar jie pagal sveikatos būklę gali naudotis atitinkamos kvalifikacijos karinės aviacijos specialisto teisėmis, nurodytomis licencijoje, atlikti joje nurodytas pareigas ir gauti ar pratęsti (atnaujinti) SP galiojimą;

11.2. konsultuoja pretendentus į karinės aviacijos specialistų pareigas profesinės rizikos veiksnių įtakos sveikatai klausimais;

11.3. vykdo kitas su pretendentų į karinės aviacijos specialistų pareigas medicinos ekspertize tiesiogiai susijusias funkcijas.

12. Atsakingas KMG (A) atsako už KAMEK darbo organizavimą, tyrimo rezultatų įvertinimo koordinavimą, priimtų sprendimų pagrįstumą ir vykdo šias funkcijas:

12.1. pasirašo medicinos ekspertizės protokolus, gydytojo oftalmologo, gydytojo otorinolaringologo pranešimus (4, 5, 6 priedai);

12.2. siunčia pretendentus į karinės aviacijos specialistų pareigas į Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos asmens sveikatos priežiūros įstaigas atlikti reikiamų papildomų tyrimų, gydytojų specialistų konsultacijoms;

12.3. teikia rekomendacijas įgaliojamam KMG (A) dėl SP išdavimo ar išduotų SP galiojimo nutraukimo, teisių apribojimo, jei turima informacijos, kad pretendento į karinės aviacijos specialisto pareigas sveikatos būklė neatitinka nurodytų reikalavimų;

12.4. informuoja pretendenta į karinės aviacijos specialisto pareigas apie sveikatos, veiklos ar kitokius veiksnius, kurie gali riboti mokymąsi skraidyti ir/arba licencijoje nurodytas teises;

12.5. praneša įgaliotam KMG (A) turimą informaciją apie pretendento į karinės aviacijos specialisto pareigas mėginimą iškreipti arba nuslėpti savo medicininius duomenis;

12.6. susipažįsta su ankstesnių pretendentų į karinės aviacijos specialistų pareigas sveikatos patikrinimų, jų asmens sveikatos istorijų, kitų medicininių dokumentų duomenimis.

13. KAMEK nariai atsako už:

13.1. kvalifikuotą pretendentų į karinės aviacijos specialistų pareigas sveikatos būklės įvertinimą ir ekspertinių išvadų pateikimą;

13.2. tinkamą duomenų apie tikrinamų pretendentų į karinės aviacijos specialistų pareigas sveikatos būklę įforminimą, saugojimą ir konfidencialumą.

14. KAMEK teisės aktų nustatyta tvarka fiksuoja medicininio ištirimo duomenis medicininiuose dokumentuose ir kompiuterinėje duomenų bazėje, juos apibendrina, analizuoja ir pateikia tarnybai, Karinėms oro pajėgoms ir LK Skrydžių saugos departamentui.

15. KAMEK tvarko ir saugo dokumentus pagal patvirtintą bylų nomenklatūrą, perduoda juos į archyvą, įstatymų nustatyta tvarka išduoda asmenims ir institucijoms medicininių dokumentų kopijas.

IV. SIUNTIMAS Į KAMEK

16. Pretendentai į karinės aviacijos specialistų pareigas į KAMEK pradinei arba išsamiai periodinei medicinos ekspertizei siunčiami:

16.1. siekiant pirmą kartą gauti ir naudotis atitinkamos kvalifikacijos karinės aviacijos specialisto teisėmis ir pareigomis, nurodytomis licencijoje, kurioms atlikti jo sveikatos būklė turi atitikti tam tikros klasės SP nustatytus reikalavimus;

16.2. siekiant gauti ir naudotis karinės aviacijos specialisto teisėmis ir pareigomis, nurodytomis licencijoje, kurioms atlikti jo sveikatos būklė turi atitikti pirmos ar trečios klasės SP nustatytus reikalavimus – periodiškai priklausomai nuo amžiaus (iki 40 metų amžiaus – kas 60 mėn., sulaukus 40 metų amžiaus – kas 24 mėn.). Šiuo atveju išsami periodinė medicinos ekspertizė atliekama vietoj įprastos periodinės medicinos ekspertizės;

16.3. ginčytiniais ar sudėtingais atvejais vietoj įprastos periodinės medicinos ekspertizės;

16.4. šio tvarkos aprašo 7 punkte numatytais atvejais.

17. Pretendentus į karinės aviacijos specialistų pareigas patikrinti sveikatos būklės į KAMEK siunčia krašto apsaugos sistemos institucija ar jos padalinys, kuriame jie tarnauja (tarnaus) arba karo mokymo įstaiga. Siuntimas (forma KAM 40 – 088/a) turi būti registruotas ir patvirtintas siunčiančios krašto apsaugos institucijos personalo skyriaus viršininko parašu ir spaudu. Siuntimas galioja 45 dienas nuo jo įregistravimo dienos.

18. Prieš medicinos ekspertizę pretendentai į karinės aviacijos specialistų pareigas privalo užpildyti prašymą SP gauti (8 priedas). Pateikti duomenys turi būti išsamūs ir tikslūs. Apie pateiktus galimai klaidinančius duomenis atsakingas KMG (A) turi pranešti įgaliotam KMG (A), o pastarasis – LK Skrydžių saugos departamentui.

V. PRETENDENTŲ Į KARINĖS AVIACIJOS SPECIALISTŲ PAREIGAS PRADINĖ IR IŠSAMI PERIODINĖ MEDICINOS EKSPERTIZĖ

19. Pradinės ir išsamios periodinės medicinos ekspertizės metu pretendentai į karinės aviacijos specialistų pareigas privalo pateikti:

19.1. pasą ar kitą asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą;

19.2. prašymą išduoti SP;

19.3. turimą SP (išsamios periodinės medicinos ekspertizės metu);

19.4. krašto apsaugos sistemos institucijos ar jos padalinio siuntimą;

19.5. kario sveikatos ambulatorinę kortelę (išsamios periodinės medicinos ekspertizės metu, forma KAM 40 – 025/a);

19.6. traumos ar ligos atveju – LR sveikatos apsaugos ministro patvirtintos formos išrašą iš medicininių dokumentų (forma Nr. 027/a);

19.7. paskutinių 5 metų asmens sveikatos istorijos (forma Nr. 025/a) kopiją arba šio laikotarpio medicininių dokumentų išrašą (pradinės medicinos ekspertizės metu).

20. Medicinos ekspertizės metu individualiai tikrinama pretendentų į karinės aviacijos specialistų pareigas sveikatos būklė, susipažįstama su jų medicininių tyrimų ir medicininių dokumentų duomenimis.

21. Pretendentas į karinės aviacijos specialisto pareigas, atvykęs atlikti medicinos ekspertizės, užregistruojamas. Registracijos metu jis pateikia nustatytus asmens, medicininius ir kitus dokumentus. Jei pretendentas į karinės aviacijos specialisto pareigas turi laikino nedarbingumo pažymėjimą, atsakingas KMG (A) sprendžia, ar gali būti atlikta jo medicinos ekspertizė. Registracijos metu pretendentas į karinės aviacijos specialisto pareigas supažindinamas su apsilankymų pas gydytojus specialistus eilės tvarka.

22. KAMEK nariai, laikydamiesi nustatytos eilės tvarkos, atlieka medicinos ekspertizę. Į medicinos ekspertizės protokolus, pranešimus įrašo anamnezės, antropometrinius (nustatant kūno masės indeksą) ir objektyvios apžiūros duomenis, klinikinių tyrimų ir konsultacijų rezultatus bei išvadas. Prieš atlikdami medicinos ekspertizę, KAMEK nariai privalo įsitikinti tikrinamojo asmens tapatybę, patikrindami jo asmens dokumentus.

23. Pradinės ir išsamios periodinės medicinos ekspertizės metu būtina:

23.1. atlikti šiuos tyrimus:

23.1.1. veninio kraujo – automatizuotu būdu;

23.1.2. gliukozės kiekio veniniame kraujyje (nevalgius);

23.1.3. cholesterolio kiekio kraujyje;

23.1.4. bendrąjį šlapimo;

23.1.5. profilaktinę krūtinės ląstos rentgenogramą (pradinio tyrimo metu, vėliau pagal indikacijas);

23.1.6. elektrokardiogramą (EKG) ramybės ir fizinio krūvio metu;

23.1.7. regėjimo aštrumo, spalvų skyrimo, akipločio, akispūdžio (sulaukus 40 metų amžiaus);

23.1.8. klausos šnabždant, kalbant, kamertoninius mėginius, audiometriją;

23.1.9. vestibulinės funkcijos;

23.1.10. *Neteko galios nuo 2019-01-08*

Punkto naikinimas:

Nr. [V-1298](#), 2018-12-31, paskelbta TAR 2019-01-07, i. k. 2019-00178

23.1.11. plaučių funkcijos;

23.2. gauti šių specialistų išvadas:

23.2.1. vidaus ligų gydytojo arba šeimos gydytojo;

23.2.2. gydytojo chirurgo arba gydytojo ortopedo traumatologo;

23.2.3. gydytojo neurologo;

23.2.4. gydytojo oftalmologo;

23.2.5. gydytojo otorinolaringologo;

23.2.6. gydytojo odontologo;

23.2.7. gydytojo psichiatro;

23.2.8. gydytojo akušerio ginekologo (moterims).

24. Gydytojai specialistai pretendentą į karinės aviacijos specialisto pareigas gali siųsti atlikti bet kurio medicininio tyrimo, jei tam yra klinikinė būtinybė.

25. Gydytojai specialistai ekspertines išvadas surašo pagal kompetenciją į medicinos ekspertizės protokolą, gydytojo otorinolaringologo pranešimą, gydytojo oftalmologo pranešimą, pateikia savo rekomendacijas, komentarus ir nurodo veiklos apribojimus dėl

medicininių priežasčių. Visi duomenys turi būti nurodyti aiškiai ir patvirtinti tyrimus atlikusių gydytojų arba laborantų parašais.

26. Jei yra indikacijų, KAMEK nariai, suderinę su atsakingu KMG (A), siunčia pretendentą į karinės aviacijos specialisto pareigas iširti ir papildomai konsultuotis į Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos asmens sveikatos priežiūros įstaigas. Pretendentai į karinės aviacijos specialistų pareigas, papildomai iširti ir gavę atsakymą, privalo per tris darbo dienas kreiptis į tyrimą skyrusį gydytoją, kuris atlieka medicinos ekspertizę.

27. Siunčiamam papildomai iširti ir/ar konsultuotis pretendentui į karinės aviacijos specialisto pareigas išduodamas siuntimas (forma KAM 40 – 028/a), kuriame nurodoma preliminarinė diagnozė, siuntimo tikslas ir reikalingi atlikti tyrimai. Siuntimą pasirašo siunčiantis gydytojas ir atsakingas KMG (A). Siuntimai registruojami siuntimų atlikti medicininių tyrimų registre. Gautus papildomus tyrimo duomenis gydytojas naudoja kaip papildomą informaciją priimdamas sprendimus.

28. Atsakingas KMG (A) ne vėliau kaip per 3 dienas susipažįsta su gydytojų specialistų ekspertinėmis išvadomis ir teikia rekomendacijas įgaliotam KMG (A) dėl SP išdavimo.

29. Užbaigus medicinos ekspertizę, atsakingas KMG (A) informuoja pretendentą į karinės aviacijos specialisto pareigas apie sveikatos, veiklos ar kitokius veiksnius, kurie gali riboti mokymąsi skraidyti ir/arba licencijoje nurodytas teises.

30. Ginčytiniais atvejais sprendimai dėl rekomendacijų teikimo įgaliotam KMG (A) gali būti priimami kolegialiai, balsų dauguma. Jeigu balsai pasiskirsto po lygiai, lemia atsakingo KMG (A) balsas. KAMEK posėdis įforminamas protokolu. Jeigu kuris nors KAMEK narys nesutinka su priimtu sprendimu, protokole pažymima atskiroji jo nuomonė. Posėdžio protokolas, kurį pasirašo atsakingas KMG (A) ir posėdžio sekretorius, pridedamas prie medicinos ekspertizės protokolo.

31. Medicinos ekspertizės metu nustatčius ūminę ligą (ligos ar lėtinės ligos paūmėjimą) ar traumą, teikiamos rekomendacijos, kaip jas gydyti, o galutinis sprendimas priimamas tik po gydymo arba paaikšėjus ligos pasekmėms, taip pat teikiamos rekomendacijos įgaliotam KMG (A) dėl SP galiojimo laikino sustabdymo ar veiklos apribojimo dėl medicininių priežasčių.

32. Remdamasis KAMEK atliktos medicinos ekspertizės duomenimis ir rekomendacijomis, sprendimą, ar pretendentas į karinės aviacijos specialisto pareigas pagal sveikatos būklę pripažįstamas tinkamu (tinkamu su kai kuriais karinės aviacijos specialisto veiklos apribojimais dėl medicininių priežasčių) ir gali naudotis atitinkamos kvalifikacijos karinės aviacijos specialisto teisėmis, nurodytomis licencijoje, ir vykdyti joje nurodytas pareigas, priima įgaliotas KMG (A) ir išduoda nustatytos formos SP, kurį tvirtina savo parašu ir spaudu.

33. Esant sveikatos sutrikimų, kurie netrukdo saugiai atlikti licencijoje nurodytas pareigas, SP gali būti išduodamas, taikant veiklos apribojimus dėl medicininių priežasčių, kaip numatyta Komisijos Reglamento (ES) Nr. 1178/2011 priimtinos atitikties priemonių ir patariamojoje medžiagoje. Veiklos apribojimai turi būti nurodyti SP

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1298](#), 2018-12-31, paskelbta TAR 2019-01-07, i. k. 2019-00178

34. Jei pretendentas į karinės aviacijos specialisto pareigas pagal savo sveikatos būklę neatitinka reikiamos klasės sveikatos reikalavimų, SP jam neišduodamas. Jei medicininiuose reikalavimuose yra nuostatos, kad pretendentas į karinės aviacijos specialisto pareigas pagal savo sveikatos būklę tam tikromis sąlygomis gali būti pripažintas tinkamu, įgaliotas KMG (A) jam gali padaryti išimtį. Išimtis gali būti padaryta tik tuo atveju, kai, įvertinus sveikatos problemos pobūdį, karinės aviacijos specialisto gebėjimus, įgūdžius ir patirtį, įrodoma, kad sveikatos problema netrukdytų užtikrinti tokio pat ar aukštesnio saugos lygio.

35. Tais atvejais, kada išduodant SP reikia įrašyti daugiau kaip vieną veiklos apribojimą ar išimtį dėl medicininių priežasčių, įgaliotas KMG (A) prieš SP išdavimą turi įvertinti papildomus veiksnius, kurie gali turėti įtakos skrydžių saugai.

36. Jei medicinos ekspertizės metu nustatoma, kad pretendentas į karinės aviacijos specialisto pareigas pagal sveikatos būklę neatitinka reikiamos klasės sveikatos reikalavimų, įgaliotas KMG (A) 2 egzemplioriais pildo pranešimą apie SP galiojimo nutraukimą/sustabdymą (7 priedas). Vienas pranešimo egzempliorius atiduodamas pasirašytinai pretendentui į karinės aviacijos specialisto pareigas, kitas saugomas kartu su medicininio ištyrimo dokumentacija ir atiduodamas į archyvą teisės aktų nustatyta tvarka.

37. Sprendimai išduoti atitinkamos klasės SP, nurodant veiklos apribojimus dėl medicininių priežasčių, įrašomi į:

37.1. medicinos ekspertizės protokolą;

37.2. kario sveikatos ambulatorinę kortelę;

37.3. medicinos ekspertizės protokolų registrą ir kompiuterinę duomenų bazę.

38. Sprendimą dėl SP išdavimo įgaliotas KMG (A) privalo priimti per 3 darbo dienas nuo atliktos medicinos ekspertizės duomenų gavimo dienos.

39. Įgaliotas KMG (A) pretendentui į karinės aviacijos specialisto pareigas SP pasirašytinai įteikia per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl SP išdavimo dienos. Jeigu nėra galimybės per nurodytą 3 darbo dienų laikotarpį asmens pakviesti kitais būdais, jam per šį laikotarpį registruotu laišku išsiunčiamas pranešimas apie priimtą sprendimą, nurodant, kada ir kur jis gali pasiimti šiuos dokumentus. Nepratęsus SP galiojimo, įgaliotas KMG (A) nedelsdamas informuoja Skrydžių saugos departamentą, pretendento į karinės aviacijos specialisto pareigas tiesioginį vadą ir patį pretendentą į karinės aviacijos specialisto pareigas išsiųsdamas elektroniniu paštu pranešimą apie sveikatos pažymėjimo galiojimo nutraukimą / sustabdymą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1298](#), 2018-12-31, paskelbta TAR 2019-01-07, i. k. 2019-00178

VI. PRETENDENTŲ Į KARINĖS AVIACIJOS SPECIALISTŲ PAREIGAS ĮPRASTA PERIODINĖ MEDICINOS EKSPERTIZĖ

40. Pretendentų į karinės aviacijos specialistų pareigas įprastas periodines medicinos ekspertizes atlieka KMG (A). Jis turi teisę:

40.1. pasirašyti medicinos ekspertizės protokolus, pranešimus;

40.2. siųsti pretendentą į karinės aviacijos specialisto pareigas atlikti bet kurio medicininio tyrimo ar kitų gydytojų specialistų konsultacijai, jei tam yra klinikinė būtinybė;

40.3. teikti rekomendacijas įgaliotam KMG (A) dėl SP išdavimo ar išduotų SP galiojimo nutraukimo/sustabdymo, teisių apribojimo, jei turima informacijos, kad pretendentas į karinės aviacijos specialisto pareigas sveikatos būklę neatitinka nurodytų reikalavimų;

40.4. pranešti įgaliotam KMG (A) turimą informaciją apie pretendento į karinės aviacijos specialisto pareigas mėginimą iškreipti arba nuslėpti savo medicininius duomenis;

40.5. susipažinti su ankstesnių pretendentų į karinės aviacijos specialistų pareigas sveikatos patikrinimų, jų asmens sveikatos istorijų, kitų medicininių dokumentų duomenimis.

41. Prieš medicinos ekspertizę pretendentas į karinės aviacijos specialisto pareigas privalo užpildyti prašymą SP gauti. Pateikti duomenys turi būti išsamūs ir tikslūs. Apie pateiktus galimai klaidinančius duomenis KMG (A) privalo pranešti įgaliotam KMG (A).

42. Medicinos ekspertizės metu pretendentas į karinės aviacijos specialisto pareigas privalo pateikti:

42.1. pasą ar kitą asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą;

42.2. krašto apsaugos sistemos institucijos ar jos padalinio siuntimą;

42.3. prašymą SP gauti;

42.4. turimą SP;

42.5. traumos ar ligos atveju – LR sveikatos apsaugos ministro patvirtintos formos išrašą iš medicininių dokumentų;

42.6. kario sveikatos ambulatorinę kortelę.

43. Medicinos ekspertizės metu individualiai tikrinama pretendento į karinės aviacijos specialisto pareigas sveikatos būklė, susipažįstama su jo medicininių tyrimų ir medicininių dokumentų duomenimis. Prieš medicinos ekspertizę KMG (A) privalo įsitikinti tikrinamojo tapatybe, patikrindamas jo asmens dokumentus.

44. Įprastos periodinės medicinos ekspertizės metu būtina:

44.1. atlikti šiuos tyrimus:

44.1.1. veninio arba kapiliarinio kraujo – automatizuotu būdu;

44.1.2. gliukozės kiekio veniniame kraujyje (nevalgius);

44.1.3. cholesterolio kiekio kraujyje;

44.1.4. bendrąjį šlapimo;

44.1.5 profilaktinę krūtinės ląstos rentgenogramą (pagal indikacijas);

44.1.6. EKG ramybės metu;

44.2. gauti šių specialistų išvadas:

44.2.1. gydytojo odontologo;

44.2.2. gydytojo otorinolaringologo (esant indikacijų);

44.2.3. gydytojo oftalmologo (esant indikacijų).

45. Gydytojų specialistų ekspertinės išvados surašomos pagal kompetenciją į medicinos ekspertizės protokolą, gydytojo otorinolaringologo pranešimą, gydytojo oftalmologo pranešimą, pateikiamos rekomendacijos, komentarai ir veiklos apribojimai dėl medicininių priežasčių. Visi duomenys turi būti nurodyti aiškiai ir patvirtinti tyrimus atlikusių gydytojų arba laborantų parašais.

46. Užbaigus medicinos ekspertizę, KMG (A) informuoja pretendentą į karinės aviacijos specialisto pareigas apie sveikatos, veiklos ar kitokius veiksnius, kurie gali riboti mokymąsi skraidyti ir/arba licencijoje nurodytas teises.

47. KMG (A) ne vėliau kaip per 3 dienas susipažįsta su gydytojų specialistų ekspertinėmis išvadomis ir teikia rekomendacijas įgaliotam KMG (A) dėl SP išdavimo.

48. Remdamasis KMG (A) atliktos medicinos ekspertizės duomenimis ir rekomendacijomis, sprendimą, ar pretendentas į karinės aviacijos specialisto pareigas pagal sveikatos būklę pripažįstamas tinkamu (tinkamu su kai kuriais karinės aviacijos specialisto veiklos apribojimais dėl medicininių priežasčių) ir gali naudotis atitinkamos kvalifikacijos karinės aviacijos specialisto teisėmis, nurodytomis licencijoje, ir vykdyti joje nurodytas pareigas, priima įgaliotas KMG (A) ir išduoda nustatytos formos SP, kuri tvirtina savo parašu ir spaudu.

49. Įprastos periodinės medicinos ekspertizės metu nustatčius ūminę ligą (ligos ar lėtinės ligos paūmėjimą) ar traumą, teikiamos rekomendacijos, kaip jas gydyti, o galutinis sprendimas priimamas tik po gydymo arba paaikšėjus ligos pasekmėms, taip pat teikiamos rekomendacijos įgaliotam KMG (A) dėl SP galiojimo laikino sustabdymo ar veiklos apribojimo dėl medicininių priežasčių.

50. Ginčytiniais ar sudėtingais atvejais pretendentai į karinės aviacijos specialistų pareigas KMG (A) gali būti siunčiami į KAMEK atlikti išsamios periodinės medicinos ekspertizės.

VII. PRETENDENTŲ Į KARINĖS AVIACIJOS SPECIALISTŲ PAREIGAS ATRANKA PAGAL SVEIKATOS BŪKLĘ

51. Pretendentų į karinės aviacijos specialistų pareigas, siekiančių gauti ir naudotis atitinkamos kvalifikacijos karinės aviacijos specialisto teisėmis, nurodytomis licencijoje, ir vykdyti joje nurodytas pareigas, sveikatos būklė turi atitikti pirmos, antros arba trečios klasės SP medicininius reikalavimus, nustatytus 2011 m. lapkričio 3 d. Europos Komisijos Reglamento (ES) Nr. 1178/2011 MED dalies reikalavimuose ir 2015 m. vasario 20 d. Europos Komisijos Reglamento (ES) Nr. 2015/340 MED dalies 3 klasės sveikatos pažymėjimų reikalavimuose (skrydžių vadovams ir skrydžių vadovų mokiniams). Atitinkamai yra

išduodami pirmos, antros arba trečios klasės SP. SP yra sudedamoji ir neatsiejama karinės aviacijos specialistų licencijos dalis. Pasibaigus SP galiojimo laikui, licencijos savininkas netenka visų licencijoje nurodytų teisių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-1298](#), 2018-12-31, paskelbta TAR 2019-01-07, i. k. 2019-00178

52. Pretendentas į karinės aviacijos specialisto pareigas, gavęs pirmos klasės SP, gali eiti pareigas, kurioms vykdyti sveikatos būklė turi atitikti antros klasės SP gauti nustatytus medicininius reikalavimus.

VIII. ĮGALIOTO KMG(A) SPRENDIMŲ APSKUNDIMO TVARKA

53. Įgalioto KMG (A) sprendimai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Tikrosios karo tarnybos karių, einančių karinės aviacijos specialistų pareigas ar į jas pretenduojančių asmenų stojančių į tikrąją karo tarnybą ir pretenduojančių į karinės aviacijos specialistų pareigas ar stojančių į karo mokymo įstaigas mokytis pagal su karine aviacija susijusias programas, sveikatos tikrinimo ir atrankos pagal sveikatos būklę tvarkos aprašo
3 priedas

LICENCIJA	3 KLASĖ	
	SV	
Sveikatos patikrinimas	PD/IŠS	IPR
Tyrimą atlieka	KAMEK	KMG (A)
SP galiojimo laikas (45 d. prieš pratęsimą)	IŠS: iki 40 m. – 60 mėn. nuo 40 m. – 24 mėn.	12 mėn.
ATLIEKAMI TYRIMAI		
Veninio kraujo tyrimas automatizuotu būdu	+	+
Bendras šlapimo	+	+
Gliukozės kiekio veniniame kraujyje (nevalgius) nustatymas	+	+
Cholesterolio kiekio kraujyje nustatymas	+	+
Elektrokardiograma	ramybės ir fizinio krūvio metu	ramybės metu

Profilaktinė krūtinės ląstos rentgenograma	+/pagal indikacijas	pagal indikacijas
Plaučių funkcijos tyrimai	+	
Oftalmologinis ištyrimas	išsamus	pagal indikacijas
LOR ištyrimas	išsamus	pagal indikacijas
Elektroencefalograma	+/pagal indikacijas	

Esant klinikinių indikacijų gali būti siunčiama atlikti papildomų tyrimų.

PD – Pradinis sveikatos ištyrimas

IŠS – Išsamus periodinis sveikatos ištyrimas

ĮPR – Įprastas periodinis sveikatos ištyrimas

SP – Sveikatos pažymėjimas

SV – Skrydžių vadovas (skrydžių vadovo mokinys)

KMG (A) – Karinės aviacijos karo medicinos gydytojas

KAMEK – Karinės aviacijos medicininė ekspertizės komisija

**LIETUVOS KARIUOMENĖS
DR. JONO BASANAVIČIAUS
KARO MEDICINOS TARNYBA**

MILITARY MEDICAL SERVICE OF THE LITHUANIAN
ARMED FORCES

**KARINĖS AVIACIJOS SPECIALISTO
3 KLASĖS
SVEIKATOS PAŽYMĖJIMAS**

MEDICAL CERTIFICATE CLASS 3
OF MILITARY AVIATION SPECIALIST

1. Valstybė, kurioje išduotas sveikatos pažymėjimas
/State of issue:

2. Karinės aviacijos specialistas. Licencijos Nr.:
Specialist of military aviation. Licence No.:

3. Savininko vardas, pavardė:
Last and first name of holder:

4. Gimimo data:
Date of birth:

5. *Pilietybė/Nationality:*

6. Savininko parašas:

Signature of holder:

7. Medicininės ekspertizės protokolo Nr.:

Medical examination minutes No.:

8. 3 klasės sveikatos pažymėjimo Nr.:

Medical Certificate class 3 No.:

9. Galioja iki/*Expiry date:*

10. Apribojimai:

Limitations:

11. Sveikatos pažymėjimo išdavimo data/*Date of issue:*

Išdavusio gydytojo parašas, spaudas:

Signature, stamp of issuing officer:

A. V.

Tyrimo data:		
<i>Examination date:</i>		
Anksčiau turėto sveikatos pažymėjimo galiojimo pabaiga (data):		
<i>Expiry date of previory Medical Certificate:</i>		
Papildoma informacija:	Paskutinis <i>Last</i>	Kitas <i>Next</i>
<i>Advisory information:</i>		
Elektrokardiograma		
<i>Electrocardiogram</i>		
Audiograma/išsamus LOR tyrimas		
<i>Audiogram/Extended ENT</i>		
Regos tyrimas (jei reikia)		
<i>Ophtalmology (when required)</i>		

Priedų pakeitimai:

1 priedo nauja redakcija

Papildyta priedu:

Nr. [V-1298](#), 2018-12-31, paskelbta TAR 2019-01-07, i. k. 2019-00178

2 priedo nauja redakcija

Papildyta priedu:

Nr. [V-1298](#), 2018-12-31, paskelbta TAR 2019-01-07, i. k. 2019-00178

4, 5, 6, 7, 8 priedų naujos redakcijos

Papildyta priedu:

Nr. [V-1298](#), 2018-12-31, paskelbta TAR 2019-01-07, i. k. 2019-00178

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1298](#), 2018-12-31, paskelbta TAR 2019-01-07, i. k. 2019-00178

Dėl krašto apsaugos ministro 2009 m. birželio 20 d. įsakymo Nr. V-497 „Dėl Tikrosios karo tarnybos karių, einančių karinės aviacijos specialistų pareigas ar į jas pretenduojančių, asmenų, stojančių į tikrąją karo tarnybą ir pretenduojančių į karinės aviacijos specialistų pareigas ar stojančių į karo mokymo įstaigas mokytis pagal su karine aviacija susijusias programas, sveikatos tikrinimo ir atrankos pagal sveikatos būklę tvarkos aprašo tvirtinimo“ pakeitimo